

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Ємельова А.П.

« ___ » _____ 2024 р.

Реєстраційний № _____

« ___ » _____ 2024 р.

**МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА МАРІЇ ПРИМАЧЕНКО ЯК
ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ У СТВОРЕННІ АВТОРСЬКОГО
КОСТЮМА**

Кваліфікаційна робота студентки
групи ДО-20

ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 022 «Дизайн»

Фоміної Анастасії Едуардівни

Керівник: к. пед. н., доцент,
Ємельова А.П.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS __ Кількість балів ____

Голова ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Фоміна Анастасія Едуардівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело. Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

Фоміна А.Е.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ МАРІЇ	
ПРИМАЧЕНКО	8
1.1. Аналіз творчості Марії Примаченко.....	8
1.2. Мистецька оригінальність Марії Примаченко як джерело натхнення у творчості вітчизняних дизайнерів.....	18
Висновки до першого розділу	21
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОГО КОСТЮМА ЗА	
МОТИВАМИ МИСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ МАРІЇ ПРИМАЧЕНКО	23
2.1. Концепція проєктної розробки.....	23
2.2. Візуалізація концепції в пошуковому ескізуванні.....	27
2.3. Поетапне виготовлення експериментальної моделі	30
2.4. Економічне обґрунтування дизайн-пропозиції.....	37
Висновки до другого розділу.....	38
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	42
ДОДАТКИ.....	45
Додаток А.....	45
Додаток Б.....	47
Додаток В.....	49
Додаток Г.....	52

ВСТУП

Актуальність дослідження. Тема творчості Марії Примаченко залишається актуальною через декілька ключових аспектів. По-перше, Марія Примаченко привертає увагу до української культури та фольклору через свої роботи, які були натхнені українськими народними казками та міфологією. Її творчість допомагає зберігати та популяризувати ці аспекти української культури серед сучасних поколінь.

По-друге, Марія Примаченко використовувала традиційні техніки та матеріали у своїй творчості. Це робить її твори важливими для збереження та передачі традиційних методів українського народного мистецтва. Хоча Примаченко користувалася традиційними елементами у своїх роботах, її стиль був унікальним та інноваційним. Вона поєднувала елементи фольклору з власним творчим підходом, створюючи неповторні та яскраві картини.

По-третє, після обстрілу музей з роботами Марії Примаченко був зруйнований, що робить її роботи символом боротьби нашого народу. Вони можуть слугувати джерелом натхнення для сучасних українських художників, які шукають нові способи вираження своєї культурної спадщини через мистецтво.

З цих причин творчість Марії Примаченко залишається актуальною і важливою для дослідження та розуміння українського народного декоративного мистецтва. Марія Примаченко висвітлює свій глибокий зв'язок з українською культурою та традиціями через фантастичні істоти та сюжети, які пропонують символіку та філософію утвердження життя. Її картини, що втілюють унікальні образи з українських народних казок та міфології, допомагають зберігати і передавати цінності та традиції української культури. Квіткові мотиви, взяті з природи Полісся, роблять її творчість особливо важливою для поширення української культури як в Україні, так і за її межами. Використання Марією Примаченко яскравих кольорів, сміливих ліній і грайливих образів робить її роботу візуально захоплюючою та запам'ятовуваною. Її особливий стиль запрошує глядачів взаємодіяти з

мистецтвом на глибшому рівні, спонукаючи їх досліджувати історії та символіку, що стоять за її творіннями. Вона вдало поєднує елементи народної традиції з сучасним мистецтвом, створюючи унікальний стиль, який привертає увагу глядачів та залишає враження.

Загалом, творчість Марії Примаченко стає цінним джерелом натхнення для всіх, хто цікавиться українською культурою, народним мистецтвом, силою творчості та уяви. Її унікальний стиль, грайливі образи та надихаюча історія життя продовжують захоплювати та надихати людей у всьому світі.

Творчість Марії Примаченко не лише вражає своєю красою та оригінальністю, але й має потужний культурний контекст, який допомагає зберегти та розповсюдити українську культуру та народні традиції. Її роботи є не лише джерелом естетичного задоволення, але й збагачують духовний світ глядачів, викликаючи роздуми та вражаючи своєю глибиною та символікою. Її унікальний стиль, який поєднує в собі красу природи та багатство української культури, робить її творчість привабливою та важливою для людей у всьому світі. А роботи і далі залишаються джерелом натхнення для художників, культурологів, дизайнерів одягу та всіх, хто цікавиться мистецтвом та культурою.

Одяг, як засіб самоідентифікації народу чи окремої особистості, дозволяє людям об'єднуватися зі своїми співвітчизниками та ефективно протистояти іншим. Одяг відображає культурні, історичні, соціальні та інші аспекти ідентичності, що допомагає встановити зв'язок між людьми, які ділять спільні цінності та традиції. Також існує точка зору, що одяг, аналогічно до будь-якого твору мистецтва, може відкривати певні ідеї, розповідаючи глядачам про систему цінностей, що існують у певний час. Через вибір одягу люди можуть виражати свої переконання, смаки, соціальний статус та інші аспекти своєї особистості. Таким чином, одяг може бути засобом комунікації, який допомагає визначити індивідуальність та приналежність до певної групи або культури.

Примітивізм як стиль дійсно привертає увагу своєю неповторністю та особливістю, що має велике значення у сфері моди. Історія моди включає в себе численні приклади співпраці між відомими модельєрами та наївними художниками або представниками примітивізму. Примітивізм та його вплив на моду можна розглядати як один з аспектів взаємодії між мистецтвом та модою, який сприяє створенню унікальних та цікавих образів у світі моди.

Мета роботи полягає у дослідженні творчості української народної художниці Марії Примаченко; використання елементів її стилю в розробці авторського костюма.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати низку **завдань**:

1. Проаналізувати мистецьку спадщину Марії Примаченко.
2. Вивчити технології та матеріали, які використовуються у створенні одягу, натхненного творчістю Марії Примаченко.
3. Проаналізувати сучасні тренди в моді, які можуть бути інтегровані у стиль, натхнений роботами Примаченко.
4. Оцінити існуючі моделі одягу, які мають схожі стилістичні елементи, щоб визначити найкращі практики та вдосконалення.
5. Створити ескізи костюмів, враховуючи естетичні та функціональні аспекти стилю Марії Примаченко.
6. Розробити детальний проєкт костюма.

Об'єкт дослідження – мистецька спадщина Марії Примаченко.

Предмет дослідження – мистецька спадщина Марії Примаченко як джерело натхнення у створенні авторського костюма.

Методи дослідження: у роботі комплексно застосовано культурно-історичний аналіз – для вивчення мистецької спадщини Марії Примаченко; метод стилістичного опису зразків та декорування одягу у творчості окремих дизайнерів і брендів; іконографічний аналіз візуальних джерел – для встановлення способів декорування одягу у сучасному дизайні.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дають змогу більш повно охарактеризувати мистецьку спадщину Марії Примаченко

та застосування її самобутнього стилю в сучасному дизайні одягу. На базі дослідження розроблено та виготовлено авторський костюм за мотивами творчості Марії Примаченко.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури та додатків. Основний зміст викладено на 41 сторінці, загальна кількість сторінок в роботі – 55.

РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ МАРІЇ ПРИМАЧЕНКО

1.1. Аналіз творчості Марії Примаченко

Марія Примаченко висвітлювала свій талант у напрямку наївного мистецтва, який також відомий як примітивне або аутсайдерське мистецтво. Цей стиль візуального виразу відзначається його простотою, дитячою якістю та відсутністю формальної підготовки чи освіти.

Примітивне мистецтво зазвичай відображається у творах, створених людьми без спеціалізованої художньої освіти або під керівництвом традиційних мистецьких стандартів. У разі Марії Примаченко, її творчість часто мала наївний характер через її прості, але водночас виразні образи та відсутність формальної художньої освіти.

Цей стиль дозволяє виразити внутрішній світ художника без обмежень або стандартів, що відкриває шлях до унікальності та індивідуальності творчості. Таким чином, творчість Марії Примаченко у напрямку наївного мистецтва вирізняється своєю неповторністю та виразністю, що робить її твори важливими в контексті сучасного мистецтва [1, с. 248-249].

Так, художники, які обирають наївне мистецтво, дійсно створюють твори, що вражають своєю невинністю та простотою. Їхні роботи часто відрізняються яскравими кольорами, простими, плоскими формами та відсутністю глибокої перспективи.

Наївне мистецтво часто асоціюється з дитячою чи аматорською малюнками, але саме ця простота та непрофесійність надають цим творам особливого шарму та автентичності. Вони можуть вражати своєю прямолінійністю та безпосередністю, викликаючи у глядачів почуття радості, ностальгії чи доброзичливості.

Такий стиль мистецтва відкриває можливість виразити свої почуття та емоції без необхідності використання складних технік або глибокого філософського підґрунтя. Він здатний дуже ефективно виражати ідеї та враження, привертаючи увагу своєю простотою та щирістю.

Термін наївне «мистецтво» виник на початку двадцятого століття для опису творінь художників, які не мали академічної освіти та не слідували стандартам мистецької традиції. Ці художники часто діяли в області мистецтва поза загальноприйнятими рамками, створюючи свої роботи ізольовано чи в невеликих спільнотах.

Наївне мистецтво або аутсайдерське мистецтво відзначалося своєрідністю та автентичністю, а також відмовою від конвенційних мистецьких норм. Художники, які працювали в цьому стилі, часто виявлялися самоучками або творили в умовах ізоляції від основних мистецьких течій. Цей термін допомагає визначити групу художників, які діяли за межами установлених мистецьких стандартів, та підкреслити їхню оригінальність та незалежність від традиційних шляхів мистецького вираження. Такі художники часто зверталися до простих, спонтанних засобів виразності та створювали роботи, що вражали своєю безпосередністю та щирістю [2, с. 35].

Більшість наївних художників набували майстерність шляхом власних спроб і помилок, а також вивчаючи твори інших талановитих митців. Брак академічної освіти та відсутність формального навчання не заважають цим художникам виразно виражати свої ідеї та створювати оригінальні та цікаві твори мистецтва. Вони часто розвивають свій стиль та техніку, експериментуючи з різними матеріалами та методами малювання, а також вивчаючи роботи інших художників, які є їхніми джерелами натхнення та навчання. Цей процес самоосвіти дозволяє наївним художникам розвивати свій власний унікальний стиль та виразно виражати свої почуття та ідеї через мистецтво. Вони можуть використовувати своє сприйняття світу, власний внутрішній світ та життєвий досвід для створення робіт, які вражають своєю автентичністю та емоційною силою.

Жанри наївного мистецтва можуть включати різноманітні види виразного мистецтва, такі як живопис, скульптура, текстиль, стінопис, іконопис та інші. Темі робіт цього стилю часто охоплюють повсякденне життя, природу, тварин, а також релігійні чи духовні мотиви [3, с. 25].

Художники наївного мистецтва використовують яскраві, насичені кольори та контрасти, що робить їхні роботи особливо виразними та привабливими для глядачів. Вони часто порушують традиційні правила малювання, створюючи унікальні композиції, що дозволяє їм виразно виражати свої ідеї та почуття.

Такий стиль мистецтва надає художникам велику свободу вираження своєї творчості та індивідуальності, і це веде до створення робіт, які вражають своєю оригінальністю та емоційністю. Наївне мистецтво може бути дуже привабливим та цікавим для тих, хто цінує нестандартність та автентичність у мистецтві [29, с. 50].

Однією з сильних сторін наївного мистецтва є його здатність передавати відчуття невинності та радості через свою простоту та щирість. Художники, які працюють у цьому напрямку, часто підходять до своїх творінь з дитячим почуттям диву та зацікавленості, що може освіжати, надихати та живити глядачів. Ця невинність та радість, яку вражають твори наївних художників, можуть мати сильний емоційний вплив на глядачів. Вони можуть нагадувати людям про простоту та радість дитинства, а також привертати увагу до краси навколишнього світу, яка часто втрачається у повсякденному житті [37, с. 46].

Такий підхід до мистецтва може створювати позитивну атмосферу навколо творів, надихаючи та викликаючи радість у глядачів. Відчуття простоти та щирості може змусити людей замислитися над важливими цінностями та зануритися у світ митця, де кожен момент може бути сповнений радості та чарівності.

Особливу популярність українські митці у напрямку наївного мистецтва отримали завдяки творчості Катерини Білокур та Марії Примаченко. Їхні роботи вражали своєю простотою та емоційною силою, віддзеркалюючи дух та національну ідентичність українського народу у труднощах того часу. Вони змогли передати у своїх творах національну ідентичність та висловити протистояння колоніальному впливу через свій

особливий погляд на мистецтво. Їхні роботи стали символом боротьби за культурну самобутність та відданості українському народу [39, с. 34]

Аналіз «наївного» мистецтва в Україні відображає його унікальність та самобутність. Цей стиль художньої творчості визначається самостійністю та авторською оригінальністю кожного митця, який працює в цьому напрямку. Він відображає індивідуальний підхід до вираження своєї творчої ідеї, не обмежений академічними стандартами чи традиціями. При цьому «наївне» мистецтво в Україні також включає в себе колективну народну творчість та успадкування досвіду минулих поколінь. Через це воно володіє своєю естетикою, яка формується на основі елементів фольклору, народних звичаїв, міфології та інших аспектів народної культури. Таке поєднання індивідуальності та колективного досвіду надає «наївному» мистецтву в Україні своєї унікальності та глибини виразності [5, с. 58].

Українське наївне мистецтво виражає два вектори, що відображають різноманітні аспекти культурного спадку та впливів. Перший вектор, близький до традицій українського народу, базується на етнічних та національних культурних звичаях, уявленнях та мистецьких традиціях. Цей аспект відображає вплив народних мотивів, фольклору та етнографії на творчий процес українських художників. Другий вектор, орієнтований на західні впливи та заходи професійних митців, відображає сучасні тенденції та взаємодію з мистецькими стилями та напрямками, які виникають в інших країнах. Цей аспект може включати в себе впливи європейського мистецтва, модернізму та інших сучасних художніх течій.

Унікальність українського наївного мистецтва полягає в тому, що воно успадковує та відтворює не лише етнічні традиції та культурні пам'ятки, але й національні символи та духовні цінності. Відтак, воно відображає традиції та спадщину пращурів, а також враховує сучасні впливи та тенденції, створюючи унікальний художній образ [7, с. 36].

Українське наївне мистецтво є важливою складовою культурної спадщини та мистецької сцени країни. Його особливості розвитку включають

в себе ряд визначних аспектів, які формують його унікальність та значущість. Українські наївні художники використовують у своїх роботах символи, які відображають загально-людські цінності та теми, такі як любов, сім'я, праця, природа тощо. Ці символи є ключовими для розуміння та сприйняття картин українського наївного мистецтва. Також українська міфологія є важливим джерелом натхнення для наївних художників. Елементи міфології, які відображаються на полотні, додають йому особливого колориту та інтриги, створюючи унікальну атмосферу. Українські наївні картини можуть бути насичені різноманітною символікою, яка відображає різні аспекти культури, історії та традицій українського народу. Характерною рисою наївного мистецтва є оптимістичність та позитивна енергетика, які передаються через яскраві кольори, веселі образи та радісний настрій. Українське наївне мистецтво поєднує в собі елементи сучасності та традицій, створюючи унікальну синтез у своїх роботах. Кожен художник має свій власний стиль та підхід до творчості, що робить кожен картину українського наївного мистецтва унікальною та виразною. Усі ці характеристики створюють унікальний художній вимір для українського наївного мистецтва, який відзначається своєрідністю та виразною індивідуальністю авторів.

Марія Оксентіївна Примаченко є однією з найбільш видатних українських майстринь народного декоративного розпису. Вона народилася 17 липня 1908 року в селі Болотниця на Київщині (тепер Ірпінський район Київської області) і прожила у продуктивному творчому процесі до 1997 року. Її талант і унікальний стиль були відомі не лише в Україні, а й за її межами [4, с. 45].

Примаченко створила близько 650 картин, які вражають своєю яскравістю, колоритом та емоційним змістом. Її роботи часто відображають українську природу, тваринний світ та селянське життя. Вона використовувала різні матеріали для своїх картин, включаючи олійні фарби, акварелі, темперу, воскові крейди та інші. Техніка Примаченко була надзвичайно експресивною та автентичною, що робило її роботи неповторними та визнаними в

мистецькому світі. Її картини часто відзначаються дивовижною енергією, насиченістю кольорів та глибоким емоційним змістом. Її талант та унікальний погляд на світ дозволили їй стати однією з найбільш визначних фігур українського наївного мистецтва [45, с. 87].

Культурне середовище, в якому Марія Примаченко зростала, мало значний вплив на формування її стилю та художнього вираження. Народне мистецтво, звичаї та традиції українського села, де вона народилася і проживала, стали невід'ємною частиною її життя та творчості. Примаченко володіла унікальним даром сприймати світ навколо себе і відтворювати його у своїх роботах. Її стиль характеризувався простотою, безпосередністю та емоційністю, що відображалось у яскравих кольорах та спрощених формах. Вона вивчала мистецтво шляхом власних спостережень, експериментів та творчого процесу, що дозволило їй виразити свою індивідуальність і відтворити світ через призму свого особистого сприйняття. В традиційному селі увага до мистецтва, зазвичай, не була високою, оскільки пріоритетом були повсякденні справи та сільське господарство. У багатьох випадках батьки та оточуючі не розуміли чи навіть не схвалювали зайняття, які не були пов'язані з роботою на господарстві або іншими прямими корисними справами. Незважаючи на це, Марія Примаченко виявила впертість та наполегливість у розвитку свого мистецького таланту, не зважаючи на початкові негаразди та супротив. Її унікальний стиль та неповторні картини свідчать про великий талант, який зумів пройти через випробування [6, с. 124].

Вплив радянської ідеології на художнє життя України був значним і відчутним. В радянські часи культурні зміни та розвиток мистецтва часто були керовані державною політикою та ідеологією. Марія Примаченко та Катерина Білокур отримали певну підтримку від радянських владних структур, оскільки їх твори відповідали ідеологічним вимогам радянського режиму. Українське народне мистецтво, якими були їх роботи, було привітне радянській ідеології через свою простоту, позитивний настрій та тематику, що відображала культурні та національні мотиви. Така підтримка дозволила їм отримати

визнання та вплив у мистецькому світі, що в інших умовах могло бути важким. Однак варто відзначити, що радянська ідеологія також накладала певні межі на творчість художників і контролювала їхню діяльність, іноді обмежуючи свободу самовираження.

Виховання та поглиблення в українському фольклорі мали велике значення у формуванні мистецького стилю Марії Примаченко. Її дитинство в сільському середовищі, оточеному українськими традиціями та фольклором, сприяло розвитку її уяви та творчого потенціалу. Під впливом українського фольклору, міфології та природи Марія Примаченко створила унікальний стиль, який відзначався яскравістю, колоритністю та емоційною насиченістю. Її твори відображали натхнення народною творчістю та власним унікальним сприйняттям світу. Більше того, хвороба поліомієліт, яку Марія Примаченко перенесла у дитинстві, можливо, зміцнила її внутрішній світ та сприяла розвитку унікального стилю. Стриманість у русі, яка є характерною рисою творів Примаченко, може бути пов'язана з цією хворобою та її впливом на художницю [11, с. 14].

Марія Примаченко відома своєю здатністю передавати враження подиву та трепету перед природним світом у своїх творах. Вона часто зображувала образи тварин, птахів та рослин, які переповнені життєвою енергією та внутрішнім світом. Її картини відрізняються яскравим та сміливим використанням кольорів, що надає їм енергії та емоційного насичення. Фантастичні створіння та пейзажі, які вона уособлювала, відображали її унікальний світогляд та сприйняття навколишнього світу.

Марія Примаченко не лише передавала зовнішню красу природи, але й власне внутрішнє відчуття та сприйняття її, що робило її твори дуже виразними та відчутними для глядачів. Її картини переносили унікальну атмосферу та емоції, що дозволяли відчутти її бачення природи та світу. Марія Примаченко вражає своїх глядачів оригінальністю та емоційністю своїх образів. Її твори переповнені великою любов'ю до природи та життя, що

виявляється у її нестандартному підході до використання форм та кольорів [8, с. 27].

Фантастичні істоти, які вона зображує на своїх полотнах, надають їм загадковості та унікальності, створюючи неповторний світ, який переповнений фантазією та виражає її особисте сприйняття світу. Кожен елемент у творчості Примаченко пронизаний її особистим відношенням до життя, що надає її роботам особливої значущості. Її твори вражають своєю унікальністю та індивідуальністю, переносячи глядача у світ фантазії та внутрішнього бачення митця.

Художньо-промисловий технікум, як і багато інших навчальних закладів, став спробою поєднати народне мистецтво з професійною освітою. Це була спроба впровадити новий підхід до навчання, який би враховував традиційні методи та техніки народних майстрів, а також розвивав професійні навички [28, с. 77-78].

Але Марія Примаченко, будучи талановитою та непересічною художницею, мала свій унікальний стиль і творчу самостійність, які були складні для впровадження у рамках установленого навчального програми. Її творча індивідуальність може бути сприйнята як віддзеркалення труднощів, з якими вона зіткнулася. Для Марії Примаченко навчання в Художньо-промисловому технікумі не обмежило її творчість та вона продовжувала залишатися вірною своєму унікальному стилю. Її талант і самобутність, ймовірно, визначили стійкість до зовнішніх впливів та намагань адаптуватися до вимог системи [12].

Це підкреслює важливість творчої свободи та самовираження для художників, іноді навіть в умовах навчання чи професійного середовища. Марія Примаченко залишається прикладом того, як справжній талант може процвітати незалежно від обмежень.

Марія Примаченко перетворювала звичайні образи тварин та рослин у фантастичні, іноді абсурдні, сцени, які вражали своєю оригінальністю та унікальністю. Її творчість відображала власне уявлення про світ, яке було

віддалене від реальності, але водночас було повним відчуття життя та фантазії. Ці фантастичні образи тварин та квітів у її роботах дозволяли їй виразити своє особисте бачення світу та підкреслювати її талант у створенні унікальних ілюзій. Її роботи створювали своєрідний світ, де немає меж між реальністю та фантазією, а фантастичність стає частиною кожного елемента цього унікального всесвіту [48, с. 22].

Відтворюючи навколишній світ у своїх творах, Марія Примаченко вільно використовувала свою уяву та креативність, щоб перетворити звичайні об'єкти у щось несподіване і фантастичне. Це виявлялося у її вмінні бачити у звичайних речах щось більше, ніж те, що зазвичай може помітити звичайна людина [9, с. 88].

Такий підхід до творчості дозволяв їй не лише виразити своє особисте бачення світу, але й вражати глядачів своєю оригінальністю та унікальністю. Її роботи стали своєрідним відображенням її унікальної уяви та глибокого захоплення життям у всіх його проявах. Марія Примаченко володіла різноманітними художніми техніками, які вона успішно застосовувала у своїй творчості. Вона використовувала фарби, олівці, а також вишивку, щоб створити свої неповторні картини. Її висока майстерність та технічна обізнаність дозволяли їй ефективно втілювати свої творчі ідеї та передавати світогляд через різні мистецькі знаряддя (рис. А. 1.1.).

Творчість Примаченко дійсно вражає своєю оригінальністю та дивовижним поглядом на світ, який нерідко мав практично дитячий характер. Її роботи втілювали в собі своєрідний естетичний світ, що залучав глядачів своєю яскравістю та емоційною силою. У контексті культурного відродження в Україні, що спостерігалось в той час, Марія Примаченко знайшла можливість виявити свої творчі здібності та поділитися своєю майстерністю з широкою аудиторією. Це був період, коли українські митці й інтелектуали активно досліджували національну культуру та шукали нові форми вираження. Таким чином, Марія Примаченко зуміла вплинути на культурний

ландшафт свого часу та залишити свій неповторний внесок у українське мистецтво [43, с. 56].

Марія Примаченко, незважаючи на відсутність формальної художньої освіти, здобула визнання та популярність як талановита художниця. Її твори, високо цінні за їхню оригінальність та виразність, експонувалися в галереях України та інших країн, а її внесок в українське народне мистецтво був визнаний численними нагородами. (рис. А. 1.2.).

Премії та нагороди, такі як «Заслужений діяч мистецтв Української РСР», «Народний художник України» та «Лауреат Республіканської премії ім. Т. Г. Шевченка», свідчать про важливість її внеску в культурний ландшафт України. Марія Примаченко стала не лише визнаним художником, але й культурною посланницею своєї країни, представляючи українське мистецтво на міжнародних виставках та заходах [33, с. 61-62].

Її творчість, зосереджена на яскравих кольорах і фантастичних образах, вразила експертів у галузі мистецтва та привернула увагу колекціонерів. Популярність Примаченко стрімко зростала у 1960-х роках, і вона стала видатним представником. Творчість Марії Примаченко є важливим елементом української культурної спадщини й знаходиться у великому попиті серед колекціонерів та мистецьких ентузіастів по всьому світу. Її унікальний стиль та неповторні образи тварин і фантастичних створінь залишаються джерелом натхнення для багатьох сучасних митців. (рис. А. 1.3.).

Полотна і малюнки Марії Примаченко експонуються у різних музеях, галереях та приватних колекціях, що свідчить про визнання її таланту та важливість українського народного мистецтва у світовому контексті. Її роботи продовжують вражати та надихати глядачів своєю оригінальністю, емоційністю та унікальністю стилю [25, с. 54].

1.2. Мистецька оригінальність Марії Примаченко як джерело натхнення у творчості вітчизняних дизайнерів

Щоб оволодіти мистецтвом інтеграції елементів шедеврів образотворчого мистецтва в дизайн одягу та вмінням вибирати відповідні матеріали для його оздоблення, необхідно провести ґрунтовне дослідження творчого доробку інших дизайнерів.

Важливо вивчити, як вони намагалися реалізувати свої концепції, надихаючись видатними творами мистецтва. Це включає аналіз їхніх методів роботи, використаних технік і підходів до вибору матеріалів. Таким чином, можна отримати цінні знання і джерело натхнення для створення власних унікальних та художньо виразних колекцій одягу. Спостерігаючи за тим, як інші митці втілювали свої ідеї, можна зрозуміти, які елементи зображень, кольорів і текстур найкраще передають естетичну ідею оригінальних творів. Це також допоможе розвинути критичне мислення щодо адаптації класичних і сучасних мистецьких стилів у сучасний дизайн одягу, що є важливим для досягнення гармонії між мистецтвом та модою [10, с. 156].

Перш за все, варто звернути увагу на різноманітні варіації творчості дизайнерів нашої країни, які вже успішно інтегрували елементи образотворчого мистецтва в свої колекції. Зокрема, особливий інтерес становить колекція весна-літо 2009 року від відомої української дизайнерки Оксани Караванської. Її роботи в цій колекції були глибоко натхненні творами видатної української художниці Марії Примаченко. (рис. А. 1.4.).

Колекція Караванської відзначалася яскравими та виразними мотивами, що передавали дух наївного мистецтва Примаченко. Вона використовувала сміливі кольорові поєднання та фантастичні елементи, які були характерні для картин художниці. Це включало в себе візерунки з зображеннями фантастичних тварин, квіткові мотиви та геометричні форми, які гармонійно впліталися в дизайн одягу [26, с. 98].

Для досягнення такого ефекту, Караванська ретельно добирала матеріали, що могли найкраще передати багатство та глибину кольорової палітри Примаченко. Вона експериментувала з різними тканинами,

текстурами та техніками оздоблення, щоб максимально точно відобразити художній стиль.

Таким чином, вивчаючи цей приклад, можна отримати важливі знання про те, як інтегрувати мистецтво в моду. Аналіз колекції Караванської допомагає зрозуміти процес натхнення та його втілення у матеріальній формі, що є необхідним для створення гармонійних і художньо виразних колекцій одягу. Це також підкреслює важливість детального дослідження як мистецької спадщини, так і сучасних методів її інтерпретації в дизайні [14, с. 46-47].

Оксана Караванська вдало поєднує архаїчні вишивки з новітніми тканинами та модерними деталями ручної роботи. Техніка тканинної аплікації дозволяє створювати унікальні та креативні образи, поєднуючи традиційні та сучасні елементи.

Зокрема техніка тканинної аплікації, особливо в контексті колекції *Ukrainian Haute Couture* від Оксани Караванської, виступає не лише як засіб декору, але і як ключовий елемент, що збагачує сам процес творчості. У цій колекції вона додає глибину та виразність кожній моделі, зближуючи в собі елегантність та національні мотиви. Унікальний та креативний крій відображає не лише сучасні тенденції у світі моди, але й глибокий зв'язок з традиціями. Аплікація, яка поєднує архаїчні вишивки з інноваційними тканинами та елементами ручної роботи, створює унікальний синтез. Це не лише вираз мистецтва, але й витончений спосіб зберегти культурне надбання, вносячи його у світовий контекст. Цей підхід відкриває безмежні можливості для дизайнерів та творчих особистостей, які шукають індивідуальність у своїх творах. Експерименти з комбінаціями матеріалів та різними техніками виготовлення одягу можуть породжувати неймовірні результати, які вражають своєю оригінальністю та витонченістю, одночасно враховуючи спадщину минулого та виражаючи інноваційний погляд на сучасність [36, с. 58].

Іншим чудовим прикладом є роботи дизайнерки Альони Пікуль, яка також використовує елементи образотворчого мистецтва у своїх колекціях

одягу. Її творчість демонструє глибокий зв'язок з культурною спадщиною та мистецтвом, що дозволяє створювати унікальні та виразні моделі [27, с. 45].

Альона Пікуль відома своїм вмінням гармонійно поєднувати традиційні українські мотиви з сучасними модними тенденціями. Вона черпає натхнення з творів відомих українських художників, ремісників та народного мистецтва. Наприклад, у своїх колекціях вона використовує вишивку, яка відображає народні орнаменти та техніки. Це надає її одягу унікального вигляду, що поєднує в собі як автентичність, так і сучасний стиль.

Дизайнерка також приділяє велику увагу вибору матеріалів та технік оздоблення. Використовуючи натуральні тканини, такі як льон і бавовна, вона додає своєму одягу природної краси та естетики, що підкреслює зв'язок з природою та традиційною культурою. Вона часто використовує ручну працю, що додає її роботам особливої цінності та унікальності [15, с. 35].

Дослідження творчості Альони Пікуль надає цінні знання про те, як інтегрувати елементи образотворчого мистецтва в сучасний дизайн одягу. Її підхід демонструє важливість глибокого розуміння культурних джерел та майстерного втілення їх у нові форми. Це дозволяє створювати не тільки стильні, але й змістовні колекції, які відображають культурну ідентичність та естетичні цінності.

Отже, аналіз творчості Оксани Караванської та Альони Пікуль допомагає краще зрозуміти, як можна використовувати мистецтво у дизайні одягу, створюючи гармонійні та виразні колекції. Це підкреслює важливість дослідження творчості інших дизайнерів та мистецьких традицій для досягнення високого рівня майстерності у цій галузі. виходячи із натхнення та взаємодії з правнучкою Анастасією Примаченко, створила унікальну колекцію, де мистецтво перетинається з модою [38, с. 32].

Початкові ескізи, зроблені в березні 2022 року, втіленні в життя після спілкування із правнучкою, яка стала не лише обличчям, але й джерелом натхнення для цієї лінійки одягу. Однією з ключових особливостей цієї колекції є використання немаловідомих картин Марії Примаченко, таких як

«Опудало» та «Звір», які стали не лише джерелом вдохнення, але й частиною самого одягу. Інтеграція точних кольорів та повних зображень картин додає колекції неповторності та виразності. Матеріалом для колекції слугує трикотаж, а лідерами стали білі й чорні худі та кардигани. Вони вражають своєю простотою, одночасно беручи на себе важливу місію – втілення елементів робіт Примаченко в принтах, які стають своєрідним полотом для її мистецтва. Особливий акцент робиться на футболках, створених за допомогою старої техніки вибійки з використанням олійних фарб та методу ручного 18 відтиску. Це дозволяє зберегти оригінальність та відтворити дотики мисткині рук у кожному екземплярі одягу, підкреслюючи унікальний характер кожного твору [13].

Висновки до першого розділу

Детальне вивчення творчої діяльності Марії Примаченко підтверджує, що її унікальний стиль був сформований під впливом різноманітних чинників. Таких як, її особисте сприйняття світу, яке корінничало в сільському українському середовищі та глибокому захопленні українським фольклором, міфологією та природою. Вона вважала, що всі аспекти природи пов'язані між собою, і це відображалось в її мистецтві через використання антропоморфізму та зооморфізму. Малюючи тварин та рослини у стилізованій формі, вона надавала їм людські риси та властивості, підкреслюючи гармонію між людиною, природою та надприродним світом. Марія Примаченко проявляла високу майстерність у своїх творах, використовуючи вишукані візерунки та насичені кольори, що стали характерними для традиційних українських художніх технік. Сільське виховання Марії Примаченко в традиційному українському селі визначило її обізнаність з українським фольклором, міфологією, звичаями, обрядами та віруваннями, що відобразилося у її творчості.

Марія Примаченко відзначалася в проведенні експериментів з різними художніми прийомами, що розширювало її творчий діапазон. Вона виявляла

постійне захоплення своєю справою та відзначалася стійкою відданістю мистецтву. Мистецький стиль Марії Примаченко відзначається насиченими кольорами, складними орнаментами та використанням антропоморфних і зооморфних елементів. Вона тісно взаємодіяла з природним оточенням та часто втілювала образи тварин і рослин у високо стилізованій формі. У своїй молодості Марія Примаченко віддавала перевагу атмосфері українського фольклору, міфології та традиційної народної творчості, які безперервно надихали її на творчість. Важливий вплив на її художній стиль і техніку мала українська традиція розпису кераміки, що сформувала її унікальний підхід до мистецтва. Перші її експерименти з використанням глею та обмеженням кольорів швидко перетворилися на складний та яскравий стиль зі складними візерунками і багатими кольорами. Розвиток Марії Примаченко як унікальної та впливової народної художниці був результатом не лише випадковостей, але й ряду передумов, які сформували її художній стиль. Експерименти з різноманітними художніми техніками та матеріалами відіграли важливу роль у розвитку її стилю. Постійний пошук нових способів вираження природного оточення підштовхував її до використання різних методів, таких як ліплення з тіста, вишивка на старовинних тканинах, килимах та вибійках.

Протягом усієї своєї творчості Марія Примаченко залишалася вірною своєму художньому баченню і продовжувала вдосконалювати свій стиль. Її унікальний художній вираз і далі надихає інших митців та любителів мистецтва по всьому світу. Спадщина цієї народної художниці залишає важливий вплив на українське мистецтво та культуру. Зазначені передумови, які визначили її стиль, слугують важливим напутником щодо необхідності збереження та поваги до культурних традицій, які можуть породжувати нові та визначальні художні вияви.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОГО КОСТЮМА ЗА МОТИВАМИ МИСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ МАРІЇ ПРИМАЧЕНКО

2.1. Концепція проєктної розробки

У світі мистецтва та дизайну знайти натхнення можна скрізь, від великих шедеврів минулого до витворів талановитих сучасників. Однією з таких унікальних постатей у світі мистецтва є українська художниця Марія Примаченко, яка стала неабияким джерелом натхнення у розробці авторського костюма. Її твори, неповторні та насичені емоціями, є важливою складовою української народної творчості. Її роботи вражають своєю унікальністю та теплом. Спробувати уникнути впливу Марії Примаченко важко, адже її картини вражають глибокою духовністю та виразністю [16, с. 34].

Особливість творів Примаченко полягає в їхній здатності відобразити глибинні емоції та суть сільського життя, природного середовища та фантастичних істот. Її зображення тварин, рослин і повсякденних сцен українського села викликають у глядачів унікальні емоції та відчуття, що змушують задуматися про прості радості життя. Ця здатність художниці створювати емоційно насичені образи надихає мене на створення унікальних текстильних візерунків, які відтворюють красу природи та простоту сільського життя.

Колірна палітра, що використовується в моїх роботах, заснована на відтінках, які зустрічаються у творах Примаченко. Вона вміло використовувала природні кольори, надаючи своїм творам неймовірну чуттєвість та емоційність. Ця любов до насичених і водночас природних кольорів допомагає створювати гармонійні композиції, які випромінюють тепло і спокій [30, с. 45].

Іншим важливим аспектом, який я запозичила від Марії Примаченко, є гра ліній та форм. Вона майстерно використовувала прості, але виразні лінії, щоб надати своїм творам динамічність і живописність. Аналогічно, я створюю стильний та елегантний одяг, використовуючи лінії та форми для створення

гармонійних композицій. Її здатність виражати глибокі емоції та відданість природі підштовхує створювати унікальні та вишукані моделі, що відзначаються не лише стилем, а й глибоким змістом.

Колекція, натхненна Марією Примаченко, – це не просто ряд модних елементів. Це данина поваги її мистецтву, спроба перенести її бачення світу у сучасний контекст. Це відображення її здатності знаходити красу в простих речах, її любов до природи та глибока духовність. Кожен елемент цієї колекції пронизаний атмосферою творчості Примаченко, її неповторним стилем і щирістю. Творчість Марії Примаченко є безмежним джерелом натхнення, яке допомагає створювати одяг, що несе в собі частинку української душі, багатой на емоції та культурні традиції [17, с. 26].

Це спроба передати красу та простоту через мову текстилю та форми. У кожній моделі відчувається душа мистецтва, що робить її особливою та неповторною, як і творчість великої української художниці. Індивідуальність та унікальність завжди були ключовими елементами в світі моди, але коли натхнення береться з безсмертного творчого доробку Марії Примаченко, створюється щось надзвичайно магічне.

Як було не раз зазначено, у своїх картинах Примаченко передавала глибокий зв'язок з природою, сюрреалістичні образи та теплу автентичність. Її мистецтво відображає унікальну комбінацію фантазії та реальності, де кожен елемент має своє значення і кожна деталь випромінює емоції. Це надихає нас створювати ексклюзивну колекцію одягу, яка вражає своєю неповторністю [47, с. 12].

Колекція, натхненна Примаченко, прагне відобразити її багатий внутрішній світ через вибір кольорів, текстур і форм. Яскраві кольори та сміливі візерунки, характерні для її творів, знаходять своє відображення у кожній моделі. Кожен елемент одягу створюється з увагою до деталей, прагнучи передати ту саму магію, яку ми бачимо в її картинах [31, с. 130].

Використовуючи натуральні матеріали, щоб підкреслити природність та естетичність кожного виробу. Ретельно підібрані тканини, що гармонійно

поєднуються з концепцією колекції. Текстильні візерунки та декоративні елементи, натхнені творами Примаченко, переносять нас у світ її фантазій, де кожна лінія та форма мають своє значення.

Гра ліній та форм, якою так майстерно володіла Примаченко, допомагає нам створювати одяг, що не тільки вражає своєю зовнішньою красою, але й має глибокий внутрішній зміст. Кожна модель передає емоції та настрої, що були закладені у творах художниці [41, с. 8].

Ця колекція не просто ряд модних елементів, а справжнє мистецтво, втілене в текстилі. Вона відображає зв'язок з культурною спадщиною, повагу до природи і глибоку духовність, які є невід'ємною частиною творчості Примаченко. Це унікальна можливість для кожного відчутти магію її мистецтва через одяг, який ми створюємо [18, с. 34].

Марія Примаченко завжди вражала світ своїми неперевершеними зображеннями тварин та природних мотивів. Вона майстерно поєднувала фантазію з реальністю, створюючи картини, які захоплюють своєю виразністю та глибиною. У новій колекції одягу це виражено у вишуканих візерунках, що нагадують нам про неймовірну красу та різноманіття світу навколо.

Кожен елемент цієї колекції відображає багатство природи через майстерно виконані візерунки, які втілюють у собі дух творчості Примаченко. Візерунки на тканинах нагадують її неповторні зображення тварин, квітів і природних форм. Вони не лише прикрашають одяг, але й передають ту саму теплоту та душевність, що й роботи художниці [46, с. 55].

Тканини придбали форму природних елементів, створюючи відчуття легкості та гармонії. Легкі та повітряні матеріали додають відчуття природного руху, нагадуючи про те, як природа живе і дихає, передаючи зв'язок з природою, який був таким важливим для Примаченко.

У цій колекції увага приділяється кожній деталі. Вишукані візерунки створюються з великою любов'ю та повагою до мистецтва Примаченко.

Використовуються яскраві кольори та оригінальні форми, які точно відтворюють її стиль. Кожен виріб випромінює енергію та натхнення, які художниця вклала у свої роботи [44, с. 95].

Ця колекція є втіленням не тільки моди, але й мистецтва. Вона демонструє, як можна поєднати високу моду з народною творчістю, створюючи одяг, що несе в собі глибокий сенс та емоції. Натхненна Марією Примаченко, ця колекція одягу закликає нас цінувати красу навколишнього світу і виражати її через одяг.

Таким чином, ця колекція виражає прагнення віддати шану великій українській художниці, продовжуючи її справу у новому контексті. Кожен елемент цієї колекції – це маленький витвір мистецтва, який дарує нам можливість відчувати магію творчості Примаченко у повсякденному житті [42, с. 67].

У своїх роботах Марія Примаченко часто використовувала сюрреалістичні елементи, які надавали її творам унікальності та загадковості. Аналогічно, мої ескізи містять деталі та акценти, що додають одягу загадковий характер. Це може бути вишукане вишивання, яке виглядає як сюрреалістичний малюнок, або розпис, що нагадує про магичні образи Примаченко.

Марія Примаченко завжди була глибоко пов'язана з українською культурою та традиціями. Ескізи не тільки надхнені її творчістю, але й вшановують культурну спадщину. Елементи української вишивки та національних мотивів додають колекції особливий національний колорит. Наприклад, вишивка, яка повторює традиційні орнаменти, вплітається у сучасний дизайн, створюючи гармонійне поєднання минулого та сучасності [35, с. 46].

Створення модної колекції, інспірованої творчістю Марії Примаченко, — це неабияке завдання, що вимагає глибокого дослідження та творчого підходу. Перш за все, необхідно детально вивчити роботи художниці,

зрозуміти її стиль та символіку. Кожен малюнок, кожна деталь у її картинах несе в собі глибокий зміст, який треба вміти передати через мову моди.

Одним з ключових аспектів є правильний вибір матеріалів. Використання натуральних тканин, таких як льон, бавовна чи шовк, допомагає передати природність і естетичність, які були важливими для Примаченко. Текстури тканин повинні гармоніювати з сюрреалістичними візерунками та вишивкою, щоб створити цілісну картину.

Колірна палітра також відіграє важливу роль. Яскраві та насичені кольори, які часто використовувала Примаченко, додають одягу життєрадісності та динамічності. Використання таких кольорів у сучасних моделях дозволяє передати енергію та емоції, характерні для її робіт.

Особливу увагу слід приділяти деталям. Вишукані вишивки, аплікації та розписи додають одягу унікальності та чарівності. Вони не просто прикрашають вироби, а розповідають історії, передають атмосферу і дух творчості Примаченко. Кожна деталь має значення, кожен елемент має бути продуманий до дрібниць.

Таким чином, колекція одягу, натхненна творчістю Марії Примаченко, є справжнім витвором мистецтва. Вона не тільки демонструє глибоке розуміння української культури та традицій, але й втілює в собі сучасний підхід до моди. Кожна модель — це поєднання мистецтва та стилю, що створює унікальні та неповторні образи. Відкриваючи творчість Примаченко, ми маємо можливість перенести її магію у повсякденне життя, роблячи його яскравішим та багатшим.

2.2. Візуалізація концепції в пошуковому ескізуванні

Процес розробки колекції включає в себе кілька ключових етапів, починаючи від дослідження самої художниці та закінчуючи створенням деталізованих ескізів. Перший етап розпочинається з глибокого вивчення життя, творчості та мистецького доробку Марії Примаченко. Дослідницька

робота включає аналіз її картин, вивчення технік, кольорових палітр та особливостей виразності [19, с. 45].

На першому етапі ми занурюємося у світ Марії Примаченко, вивчаючи її біографію, культурний контекст, в якому вона працювала, та її художні досягнення. Цей етап є критично важливим для розуміння глибинного сенсу її творів та символіки, яку вона використовувала. Ми аналізуємо її унікальні сюрреалістичні образи, зображення тварин, природні мотиви та їхні кольорові композиції, щоб зрозуміти, як передати їх у сучасному дизайні одягу.

Другий етап включає дослідження технік, які використовувала Примаченко. Ми уважно розглядаємо її техніку живопису, звертаючи увагу на те, як вона працювала з лініями, формами та текстурами. Цей аналіз допомагає нам визначити, які елементи можуть бути перенесені на тканину через вишивку, аплікацію чи розпис.

Після детального вивчення творчості художниці ми переходимо до створення концепції колекції. На цьому етапі визначаємо основні теми, які будуть відображені в одязі, а також вибираємо кольорову палітру та матеріали, що найкраще передадуть дух робіт Примаченко. Ретельно підбираємо натуральні тканини, які гармонійно поєднуються з яскравими та насиченими кольорами її творів. (рис. Б. 1.1.).

Наступний етап – це створення ескізів. Починаємо з грубих начерків, які поступово перетворюються на деталізовані ескізи кожного виробу. Кожен елемент одягу проектується з урахуванням натхнення від робіт Примаченко. Особливу увагу приділяємо деталям – вишивкам, аплікаціям, розписам, які відтворюють сюрреалістичні та фантастичні мотиви її картин. Кожен ескіз має відображати ті самі емоції та настрої, що й твори художниці [20, с. 84]. (рис. Б. 1.2.).

Після завершення етапу ескізування ми переходимо до виготовлення прототипів. Вироби шийються з обраних матеріалів, і на них втілюються всі заплановані декоративні елементи. На цьому етапі важливо відстежувати, як теоретичні концепції втілюються у практиці, і за потреби вносити корективи.

Фінальний етап включає оцінку готових виробів, їх корекцію та підготовку до презентації. Виріб ретельно перевіряється на відповідність задуму та якості виконання. Щоб модель не тільки виглядала естетично, але й несла в собі глибокий сенс, натхненний творчістю Марії Примаченко.

Таким чином, процес розробки колекції, інспірованої творчістю Марії Примаченко, є складним і багатограним. Він включає в себе глибоке дослідження, творчий аналіз, деталізоване ескізування та ретельне виготовлення. Кожен етап спрямований на те, щоб створити одяг, який би передавав красу, магію та унікальність мистецтва великої української художниці. (рис. Б. 1.3.).

Враховується якість, друк, структура тканин, а також їхнє відображення в різних світлових умовах. Мета – знайти такі матеріали, які передадуть атмосферу та емоції творчості Марії Примаченко. Після вибору матеріалів і формулювання концепції, переходимо до створення ескізів та прототипів. Це можуть бути як вручну намальовані ескізи, так і комп'ютерні макети, які дозволяють відобразити деталі та обрані мотиви на одязі. Прототипи допомагають визначити пропорції, фасон та елементи декору.

Таким чином, дизайнер переходить від абстрактних концепцій до конкретних візуальних зображень, створюючи ескізи, які визначають зовнішній вигляд кожного елемента колекції. Це дозволяє забезпечити цілісність та узгодженість усіх частин колекції, передаючи дух та настрої творчості Марії Примаченко. Кожен виріб є результатом ретельного планування та уваги до деталей, що дозволяє створити унікальний та виразний одяг, який несе в собі глибокий зміст та художню цінність.

Перед початком роботи над ескізами, проводиться детальний аналіз концепцій, визначаючи ключові елементи, кольори та форми, які слід відобразити в кожному образі. Застосовуючи різноманітні графічні техніки та ручні навички, створюються деталізовані ескізи. Сюди входять контури, тіні, текстури та інші графічні елементи, щоб кожен ескіз був якнайточнішим та виразнішим. Процес створення ескізів у цьому дослідженні вимагав від

майбутнього дизайнера не лише творчості та вміння відтворювати образи, але й глибокого розуміння художнього стилю Марії Примаченко та вміння використовувати цей стиль у створенні модного одягу.

Кожен ескіз ретельно пророблявся, звертаючи увагу на деталі та відтінки кожного образу. Зокрема, враховувалася динаміка форм, виразність контурів та інші елементи, які характеризують творчість Примаченко. Крім того, кольорова палітра графічних ескізів відображала характерні відтінки та насиченість, які властиві роботам художниці [32, с. 65].

У процесі створення кожного ескізу дизайнер звертався до різноманітних графічних технік, таких як олівець, маркери, акварель, щоб краще передати емоції та настрої, які мають викликати ці зображення. Цей процес вимагав від дизайнера не лише вміння малювати, але й чуттєвого сприйняття та відчуття стилю художниці.

Кожен ескіз був результатом вдумливої роботи, що передавала естетику та емоції творчості Марії Примаченко через призму модного дизайну. Відтак, створення кожного ескізу було важливим етапом у процесі розробки колекції, яка мала передати унікальний дух та стиль великої української художниці [21, с. 92].

2.3. Поетапне виготовлення експериментальної моделі

Розробка викрійки для сукні – це поєднання творчого підходу та технічних знань, що включає в себе кілька етапів. Перш ніж перейти до роботи над викрійкою, важливо мати базові навички в шитті та розуміти основи конструювання одягу.

Задля забезпечення комфорту у виготовленні виробу, існують певні норми, котрим навчають на відповідних дисциплінах, тож беручі до уваги набуті знання протягом навчання, у виготовленні костюму будуть використовуватися видозмінені базові викрійки основи.

Перший етап. Для того щоб пошити нижній шар костюму, а саме сукню, будуюмо нашу викрійку, починаючи з побудови базової основи плечового виробу. (таб. В. 1.1.).

Побудова базисної сітки. Побудуємо прямий кут з вершиною в точці А. Визначаємо положення лінії грудей: $AG = BG$; $AG = 27$ см. Проводимо горизонталь з т. Г вправо. Положення лінії талії дорівнює: $AT = D_{тп}$; $AT = 44,4$ см. Проводимо горизонталь з т. Т вправо. Положення лінії стегон: $TC = 18-20$ см (стала) або за знятою міркою. Проводимо горизонталь з т. С вправо. Положення лінії низу дорівнює: $TH = D_c$; $TH = 50$ см. Проводимо горизонталь з т.Н вправо. Положення точки центра грудей: $ГЦ = ЦГ$; $ГЦ = 10$ см. Визначаємо ширину пілочки по лінії грудей: $ГГ1, = ШГ1 + ПшГ1$; $ГГ4 = 21,5 + 0,5 = 22$ см. Обчислюємо і викреслюємо ширину пройми: $Г,Г2 = (C_{гш} + Пг) - [(ШГ1 + ПшГ1) + (Шс + Пшс)]$; $Г,Г2 = (48+3) - [(21,5 + 0,5) + (18,3 + 1)] = 51 - 41,3 = 9,7$ см. Проводимо вертикаль з т.Г1 утворюючи т. а. Означаємо ширину спинки: $Г2Г3 = Шс + Пшс$; $Г2Г3 = 18,3 + 1 = 19,3$ см. Проводимо вертикаль з т. Г2 утворюючи т. Г3, Т1, С1, Н1. Перевіряємо побудовану базисну сітку: $Г,Г3 = C_{гш} + Пг = 48 + 3 = 51$ см. Положення лінії горловини спинки: $Т1А1 = D_{тс1}$; $Т1А1 = 42,9$ см Проводимо горизонталь з т. А1 утворюючи т. а 1 Проводимо вертикаль з т.Г2 утворюючи т. а1. З точок Г1, і Г2, проводимо вертикалі до перетину лінії талії утворюючи т. Т2 і Т3 [22, с. 13].

Після побудови базисної сітки ми переходимо до побудови пілочки. Будуємо зріз горловини пілочки: ширина горловини: $AA2 = C_{ш}:3 + 0,5$ см; $AA2 = 18,5:3 + 0,5 = 6,5$ см; глибина горловини: $AA3 = AA2 + 1,0$ см; $AA3 = 6,5 + 1,0 = 7,5$ см. З'єднуємо т. А2 і т. А3 за допомогою лекала. Будуємо нагрудну виточку. Нагрудна виточка в базовій основі плечового виробу може будуватися з точки основи шиї (точка А2) або зміщуватися по плечовому зрізу від т. А2 на величину від 4,0 см до середини плечового зрізу. Точку А2 з'єднуємо з точкою Ц – ліва сторона нагрудної виточки. З точки Ц як з центра проводимо дугу (циркулем). Дуга Цб = ЦГ; Дуга Цб = 10,0 см. Визначаємо

величину розхилу нагрудної виточки:(циркулем) Дуга бб1 = ШгІ - Шг; Дуга бб1 = 21,5 - 17,3 = 4,2 см. З т. б робимо засічку на дугу і ставимо точку б1. З'єднуємо точку Ц і б1 і отримуємо праву сторону виточки. Вирівнюємо сторони виточки. ЦА2= ЦА4. Побудуємо плечовий зріз. Положення плечової точки П визначаємо методом 2-х засічок (циркулем). Точка П знаходиться на перетині двох дуг: А4П = Шп і ЦП = Впкп; Дуга А4П = 13,3 см; Дуга ЦП = 24,5 см. Визначаємо положення розрахункової лінії пройми. Розрахункова лінія пройми – це лінія, яка відповідає рівню підпахової заглибини. Т20 = Вб - 1,5-2,0 см – для сукні та жакета; Т20 = Вб - 3,0 см – для пальта; Т20 - 20,4 - 2,0 = 18,4 см. Лінія пройми може розташовуватися вище або нижче лінії грудей, але може і співпадати з нею. З точки О проводимо горизонтальну лінію пройми до перетину з вертикальною лінією, яку прокладаємо з точки Г2. Таким чином отримуємо точку О1. Визначаємо положення бічного зрізу. Бічний зріз може розташовуватися у середині пройми (відрізок ОО1) або зміщуватися у бік спинки. ОО2=О 2О1=ОО1:2 З точки О2 опускаємо перпендикуляр на лінію низу – Н2. Перетин бічного зрізу з лінією талії та стегон позначаємо точками Т5 і С2. Оформлюємо пройму. Правильне оформлення лінії пройми впливає на якість вшивання рукава. Щоб правильно оформити лінію пройми, необхідно визначити положення дотичної точки пройми до пілочки. ОО3= 5-6 см (стала). З точки П перпендикулярно до лінії ПА4 починаємо оформлення зрізу пройми пілочки плавною лінією через точку О3 і плавно ввігнутою лінією в точку О2 (лекало). Величина верхнього відведення лінії напівзаносу дорівнює: АА0 = 0,5 см (для нормальної постави); АА0 = 1,0-1,5 см (для перегинистої постави); АА0 = 0 (для сутулої постави). Обвести готову пілочку кольоровим олівцем.

Далі ми будуємо спинку. Будуємо зріз горловини: ширина горловини дорівнює: А1 А7 = А 0А2 + 0,5-1,0 см, де 0,5 см – для легкого одягу; 1,0 см – для верхнього одягу; А1А7= 6,5 + 0,5 = 7,0 см; глибина горловини дорівнює: Т1А6 = Дтс; Т1А6= 40,3 см. Побудову плечового зрізу спинки виконуємо методом 2-х засічок (циркуль). Т1Т4 = 2,5 см. Точка Т4 збігається з точкою

середини лінії талії ззаду, яка відхиляється від вертикалі, оскільки хребет в талії прогинається. Точку П1 ставимо на перетині двох дуг(циркуль): дуга А7П1 = Шп і дуга Т4П1 = Впкс; А7П1 = 13,3 см і Т4П1 = 43,9 см. З'єднуємо точки А 7 і П1 і одержуємо лінію плечового зрізу. Будуємо плечову виточку таким чином. Завдяки плечовій виточці забезпечується облягання спинки. Якщо постава перегиниста, плечова виточка не потрібна. Визначаємо місце положення плечової виточки: А7А8= 4,0 см або до середини плечового зрізу. З точки А8 паралельно лінії А1Н1 проводимо праву сторону виточки завдовжки 10-12 см. А8в = 10 см. Величина розхилу плечової виточки залежить від постави: А8А9 = 2,5 см – для умовно пропорційної статури; А8А9 = 3-4 см – для сутулих статур; А8А9 = 1,5 см або без виточки – для перегинистих статур. А8А9= 2,5 см. Вирівнюємо сторони виточки: вА9 = А8в. Визначаємо нове положення плечової точки П2, яка знаходиться на перетині двох дуг(циркуль): дуга А9П2 =Шп–А7А8 і дуга Т4П2= Впкс; А9П2 = 13,3 - 4,0 = 9,3 см і Т4П2 = 43,9 см. З'єднуємо точки А9 і П2. Оформлюємо пройму спинки. Положення дотичної О1О4 пройми до спинки дорівнює: О1О4= 7-8 см(стала). Положення допоміжної точки для оформлення пройми дорівнює: О1О5=О1О4:2; О5О6= 1,0 см(стала). Оформлюємо пройму спинки плавною, ледь увігнутою лінією через точки О4, О6 ,О2 починаючи з прямого кута в точці П2(за допомогою лекала). Перевіряємо ширину виробу по лінії стегон: СС1 = Сс + Пс. Якщо ширина виробу по лінії стегон не відповідає міркам, то положення бічних зрізів на лінії стегон необхідно розрахувати за формулою: СЗС4 = (Сс + Пс) – СС. Обвести готову спинку кольоровим олівцем

Визначаємо суму всіх виточок по лінії талії таким чином: Сума виточок = ТТ1 - (Ст + Пт) – Т1Т4; відрізок Т1Т4 – це положення середнього зрізу спинки (величина відрізка може змінюватися від 0 до 2,5 см). Сума виточок = 50,5 - (38 + 1,5) - 2,5 = 8,5 см. Суму виточок розподілимо між бічними зрізами, передньою та задньою виточками по лінії талії. Якщо сума виточок виявилася надто великою, то необхідно побудувати додаткову виточку на пілочці або на спинці. Розподіляємо суму виточок залежно від постави та статури таким

чином: на передню виточку – 2-2,5 см; на задню виточку – 2-3,5 см; на бічну виточку – решту, що залишилася після побудови передньої та задньої виточок. Наприклад: Сума виточок = 8,5 см; розподіляємо таким чином: Сума пер. = 2 см; Сума зад. = 3 см; Сума бічн. = 3,5 см. (таб. В. 1.2.).

Будуємо передню виточку. Спочатку визначаємо місце розташування виточки. З точки Ц опускаємо перпендикуляр на лінію стегон. Перетин цієї лінії з лінією талії позначаємо точкою Т6 – це лінія середини виточки. Зміщення виточки у бік пройми виконуємо залежно від статури. Будуємо розхил передньої виточки. $T7T6=T6T8=$ сума передньої виточки: $2=2:2=1$ см. Довжина передньої виточки: верхній кінець виточки не доходить до центра грудей (точка Ц) на 3-4 см; нижній кінець виточки опускається нижче лінії талії на 9-12 см (залежно від форми і висоти живота). Оформлюємо виточку, для чого точки на лінії талії з'єднуємо плавною лінією, у кінцях виточку зводимо нанівець. Будуємо задню виточку. Визначаємо місце розташування задньої виточки: $T1T9 = 11-12$ см; задню виточку можна також поставити на рівні плечової або проводимо вертикаль від плечової виточки до перетину з лінією стегон. Будуємо розхил задньої виточки: $T10T9=T9T11=$ сума задньої виточки: $2=3:2= 1.5$ см. Довжина задньої виточки: верхній кінець розташовуємо нижче від точки в на 10-12 см; нижній кінець – вище лінії стегон на 4-5 см. Оформлюємо задню виточку плавними лініями на лінії талії, лінії у кінцях виточки зводимо нанівець. Будуємо бічну виточку. Будуємо розхил бічної виточки: $T12T5=T5T13=$ сума бічної виточки: $2=3,5:2=1,75$ см. Точки Т12 і Т13 з'єднуємо з точкою О2. Будуємо бічні зрізи на лінії стегон. Визначаємо положення бічних зрізів на лінії стегон: $C3C4 = (Cс + Пс) - CC1$; $C3C4 = (52 + 1)-50,5=3,5$ см. Відрізок C3C4 може бути зі знаком плюс, мінус або дорівнювати нулю. Якщо відрізок зі знаком плюс, то бічні зрізи під час побудови будуть перетинатися. Якщо відрізок зі знаком мінус, то бічні зрізи під час побудови розходяться від точки С2 на пілочку та спинку. Якщо відрізок дорівнює нулю, то бічні зрізи сходяться в точці С2. $C2C3=C2C4=C3C4:2=3.5:2=1,75$ см. Оформлюємо бічний зріз пілочки, з'єднуючи точки О2 ,

T12 , C4, H4 Бічний зріз спинки оформлюємо через точки O2, T13, C3, H3. У разі необхідності бічні зрізи низу можна розширити на 1-3 см. Оформлюємо середній зріз спинки, з'єднуючи точки A6 ,T4,C1,H1. Обвести готові пілочку та спинку кольоровим олівцем [23, с. 99]. (рис. В. 1.3.).

Після побудови базової основи плечового виробу, ми моделюємо крайові лінії для нашого костюму.

Для сукні: зріз горловини – на манекені робимо зріз v-образної форми. Будуємо викрійку до лінії талії. Низ сукні: Будуємо прямий кут з вершиною в точці O. Проводимо лінію талії радіусом $OT=OT_1$. Проводимо лінію низу радіусом $OH=OH_1$. З точки O проводимо бісектрису на лінію HH_1 і позначаємо точкою H2. Перетин з лінією талії позначаємо T2. Завищуємо лінію талії. Оформляємо лінію талії, сполучивши точки. Завищуємо лінію низу. Оформляємо лінію низу спідниці, сполучивши точки. (рис. В. 1.1.).

Для жакету: подовжуємо лінію нижнього зрізу на 10 см вперед зі сторони полочки, проводимо плавну лінію вверх аж до точки A2. Та будуємо рукав. Ширина рукава. Лінії прямокутника AB і DC дорівнюють 33 см (обхват плеча за міркою + збільшення свободи облягання: $29\text{ см}+4\text{ см}=33\text{ см}$). Довжина рукава. Лінії прямокутника AD і BC дорівнюють 61 см (довжина рукава за міркою). Висота оката рукава. Від точки A вниз відкладіть Висоту оката, розраховану за формулою: $AP = 3:4$ глибини пройми блузки з нагрудною виточкою $=20:4 \times 3=15\text{ см}$. Від точки П вправо проведіть горизонтальну лінію до перетину з лінією PC. Точку перетину позначають буквою П1. Потім усі відрізки пунктирних ліній PO3, O3O, OO4 та O4П1 розділіть навпіл. Від точок поділу під прямим кутом до пунктирних ліній відкладіть: від PO3 вниз – 0,5 см, від O3O вгору – 2 см, від OO4 вгору – 1,5 см, від O4П1 вниз – 2 см. По вертикальному відрізку HO1 від точки O3 вгору відкладіть 1,5 см – отримана точка O5. Лінію оката рукава проведіть через точки П, O5, O5, 2, O, 1,5, O4, 2, П1. O – висока точка оката рукава. Лінія низу рукава. Від точок D і C ліворуч і праворуч відкладіть по 2,5 см. З'єднайте точки 2,5-П та 2,5-П1 прямими лініями. Розріз для застібки. Від точки H вгору

відкладіть 10 див. Лінія короткого рукава. Від точки О відкладіть вниз $OK = 18-26$ см і проведіть через точку горизонтальну лінію короткого рукава. Допоміжні смуги рукава. Лінію АВ розділіть на чотири рівні частини. Середню точку розподілу позначте буквою О, а точки розподілу ліворуч і праворуч – O_1 та O_2 . Від точок О, O_1 , O_2 опустіть донизу вертикальні лінії до перетину з лінією DC, точки перетину позначте літерами Н, H_1 , H_2 . Лінії оката рукава. Точки П, Про, і навіть О, P_1 з'єднайте пунктирними лініями. Перетинання пунктирними лініями вертикальних ліній позначте літерами O_3 та O_4 [34, с. 25]. (рис. В. 1.4.).

Виготовляємо деталі. Пояс: до довжини талії прибавляємо з кожної сторони по 20 сантиметрів, вверху та вниз відкладаємо по висоті отвору пряжки. Оборка на спідниці: довжина низу помножена на 1.7. висота – 5 сантиметрів. Оборка на горловині: виміряти довжину вирізу та помножити на 1.7, висота оборки на горловині 2,5-3 сантиметри. Додаткові декоративні елементи: пряжка, блискавка.

Наступний етап – створення лекал та відшиття макету, та створення тестового малюнка на тканині. (рис. Г.1.1; Г.1.2; Г.1.3.). Також композиційна розмітка малюнку на макеті. (рис. Г.1.4.). Після цього треба розрахувати витрати на тканину та фурнітуру [40, с. 67]. (рис. Г. 1.5.).

Після розрахунків та побудови лекал можна приступити до створення самого виробу. Необхідно зазначити, що тканину необхідно випрати та відпарити перед кроєнням, щоб уникнути усадки після виготовлення. Треба розкласти тканину на рівній поверхні. Після чого розмістити викрійки на тканині, враховуючи напрямок ниток та малюнок тканини. (рис. Г. 1.6.). Далі треба зафіксувати викрійки шпильками, після чого обвести викрійки крейдою або спеціальним маркером для тканини, додаючи припуски на шви (зазвичай 1-1,5 см). (рис. Г. 1.7.). Далі вирізаємо всі деталі, використовуючи гострі ножиці для тканини. Зшиваючи деталі, також обметуємо краї всіх деталей за допомогою оверлока або зигзагоподібного шва, щоб запобігти розпусканню тканини. Зшиваємо виточки на передніх та задніх частинах піджака та сукні. Далі вставляємо

рукави в пройму піджака, починаючи з центру плеча та рівномірно розподіляючи тканину по всій проймі. Підкладку зшиваємо так само, як основні деталі піджака, але залишаємо отвір для вивертання. Після зшивання лицьовою стороною до лицьової – вивертаємо піджак через отвір в підкладці та зашиваємо його вручну. До сукні пришиваємо оборку, та пропрасовуємо обидва вироби [24, с. 65].

Правильне виконання кроєння та зшивання є ключовим для створення якісного одягу, який добре сидить на фігурі та довго служить.

Наступним кроком буде розпис: спочатку намічаємо портновським олівцем контур нашого малюнку та починаючи з білої фарби ми наносимо малюнок птиці, та світлим червоним малюємо квіти, доповнюємо малюнок світло зеленим листям та робимо контур на білій птиці бірюзовим, а на світло-червоних квітах – темним червоним [36, с. 44].

2.4. Економічне обґрунтування дизайн-пропозиції

№	Назва	Кількість\розмір	Ціна(грн)
1	Тканина Льон «Toscana» біла	0.5 м	110.00
2	Тканина Льон-віскоза гірчична	1.2м	240.00
3	Тканина Льон «Parma» помаранчевий	1.5м	352.50
4	Пряжка-протяжка жовта	1 шт	25.00
5	Нитка гірчична	1 шт	14.00
6	Нитка помаранчева	1 шт	14.00
7	Нитка біла	1 шт	14.00
8	Фарба акрилова по тканині «Rosa» білила 60мл	1 шт	104.00
9	Фарба акрилова по тканині «Rosa» зелена світла 20мл	2 шт	70.00

10	Фарба акрилова по тканині «Rosa» бірюзова 20мл	2 шт	70.00
11	Фарба акрилова по тканині «Rosa» червона світла 20мл	3 шт	105.00
12	Фарба акрилова по тканині «Rosa» червона темна 20мл	2 шт	70.00
Разом			1188

Висновки до другого розділу

У ході дослідження стає очевидним, що процес творчості у сфері дизайну моди вражає своєю захопливістю завдяки використанню візуальних та концептуальних елементів від видатних митців. Інтерес, проявлений іншими дизайнерами, такими як Оксана Караванська та Альона Пікуль, підкреслює важливість взаємодії з традиціями та культурною спадщиною. Кожен з них знаходить у творчості Марії Примаченко свою власну інтерпретацію, вплітаючи це у свої унікальні колекції. Це також вказує на широкий спектр можливостей для виявлення та втілення ідей, які народжуються в процесі художньої творчості.

Розробка ескізів є ключовим етапом у процесі створення одягу, на якому дизайнер вносить свою уяву і виражає власний стиль, збагачуючи його елементами, інтерпретованими з робіт Марії Примаченко. На цьому етапі візуальна концепція сукні чи іншого предмету одягу набуває чітких обрисів, що дозволяє зрозуміти, яким буде кінцевий продукт. Ескізи служать своєрідним містком між абстрактною ідеєю та її матеріальним втіленням, допомагаючи дизайнеру краще уявити та структурувати свої творчі задумки.

Цей етап включає численні проби і помилки, експерименти з різними комбінаціями та стилями, щоб досягти гармонійного поєднання традиційного мистецтва та сучасного дизайну. Ескізи допомагають візуалізувати кінцевий продукт, забезпечуючи основу для подальшого створення викрійок та пошиву.

Таким чином, процес створення ескізів не тільки надає візуальний образ та концепцію для подальшого розвитку, але й слугує важливим інструментом для глибокого осмислення та адаптації традиційних мотивів у сучасній моді. Це дозволяє досягти унікального поєднання минулого та сучасного, що робить кожну колекцію особливою і неповторною.

Розробка викрійок для костюму, натхненного творчістю Марії Примаченко, дозволяє дизайнерам створювати не лише модні вироби, але й справжні твори мистецтва. У процесі створення таких викрійок дизайнери використовують різноманітні техніки, щоб додати унікальність і індивідуальний характер кожному елементу одягу. Однією з найпопулярніших технік є розпис по тканині, який дозволяє відтворити на тканині яскраві образи та візерунки, характерні для творчості Примаченко.

А виготовлення макету перед створенням остаточного костюму є важливим через те, що макет дозволяє перевірити, як костюм сидить на фігурі, чи відповідають його пропорції задуму дизайнера, і виявити можливі проблеми з посадкою або конструкцією. Це допомагає уникнути неприємних сюрпризів під час виготовлення фінального продукту. Під час виготовлення макету можна виявити та виправити помилки у викрійці або конструкції костюму. Макет дає можливість побачити костюм у тривимірному вигляді, оцінити його загальний вигляд, пропорції, динаміку та візуальну привабливість.

На основі макету можна внести корективи до викрійки, змінити розміри деталей, їх розташування або форму. Це дозволяє точніше відповідати задуму дизайнера і враховувати особливості фігури клієнта.

ВИСНОВКИ

Вивчення життя та творчості Марії Примаченко надає важливе уявлення про формування її неповторного стилю. Аналіз її життя має вагомe значення, оскільки її мистецтво може слугувати джерелом натхнення для дизайнерів одягу, які прагнуть створювати унікальні та інноваційні вироби, відзначені впливом традиційного народного мистецтва.

Примаченко, своєю творчістю, створила неповторний художній світ, наповнений яскравими кольорами, фантастичними образами і глибокими емоціями. Її роботи відзначаються багатством кольорової палітри та використанням складних візерунків, що відображають красу українського народного мистецтва. Дизайнери, які надихаються творчістю Примаченко, можуть використовувати ці елементи у своїх колекціях, додаючи їм яскравості та індивідуальності.

Використання кольору, візерунка та форми, інспірованого творчістю Примаченко, може збагатити дизайн одягу, надаючи йому свіжої та характерної естетики. Наприклад, яскраві і насичені кольори можуть додати енергії і виразності моделям, а складні візерунки – створити унікальні текстури і деталі.

Також важливо відзначити, що творчість Примаченко несе в собі глибокий культурний та історичний контекст. Дизайнери, які звертаються до її спадщини, можуть не лише створювати естетично привабливі вироби, але й вшановувати та популяризувати українське народне мистецтво, зберігаючи його у сучасному культурному контексті.

Вивчення життя і творчості Марії Примаченко відкриває широкі можливості для інтерпретації її робіт у сучасному дизайні одягу, збагачуючи його новими ідеями, образами та культурними відтінками. Це дозволяє створювати вироби, що не лише відзначаються унікальним стилем, але й несуть у собі глибокий зміст та історичну цінність.

Дослідження життя та творчості Марії Примаченко сприяє культурній освіті дизайнерів одягу, розкриваючи багатий спадок та традиції українського

народного мистецтва. Глибоке розуміння її мистецької спадщини надає дизайнерам можливість зануритися в історію та культуру України, що, в свою чергу, надихає їх на створення унікальних та автентичних колекцій.

Крім естетичного аспекту, інтеграція елементів українського народного мистецтва у дизайн одягу має важливу культурну функцію. Це допомагає зберігати та популяризувати культурну спадщину, роблячи її доступною та привабливою для сучасної аудиторії. Дизайнери, які використовують у своїх роботах мотиви творчості Примаченко, сприяють культурному діалогу між минулим і сучасністю, демонструючи багатство та різноманіття української культури.

Таким чином, дослідження життя та творчості Марії Примаченко не лише збагачує дизайнерів одягу новими ідеями та натхненням, але й сприяє збереженню та розвитку культурної спадщини. Це дозволяє створювати моделі, що відзначаються культурною цінністю, різноманіттям та автентичністю, роблячи їх не просто одягом, а справжніми творами мистецтва.

Мистецтво Марії Примаченко, засноване на природному світі та багатому зображенням тварин, рослин і пейзажів, може стати важливим джерелом ідей для дизайнерів одягу. Її твори, які відображають глибоку любов до природи та повагу до її краси, можуть надихнути на створення одягу, який не лише естетично привабливий, але й екологічно відповідальний.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. В. Борисенко. Українки в історії. Київ: Либідь, 2004. 248-249 с.
2. Велігоцька Н. Марія Приймаченко. Київ : Мистецтво, 1994. 131 с.
3. Зеновія Тканко Мода в Україні ХХ століття Видавництво; Артос 2015, 232 с.
4. Литвин В.Г., Степура А.О. Конструювання швейних виробів. Київ: Вікторія, 2008, 320 с.
5. Мещанніков А. П. Радянське наївне мистецтво. Київ: Родовід, 2007, 383 с.
6. Найден О. Марія Приймаченко 100. Київ : Родовід, 2009, 200 с.
7. Найден О. Марія Приймаченко. Орнамент простору і простір орнаменту. Київ : «Стилос», 2011, 240 с.
8. Олесь Фисун. Художниця із сонячними очима. Українська культура. №11-12. Київ. 1998, 2-3 с.
9. Пагутяк Галина. Розмови про життя і мистецтво. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2020, 238 с.
10. Романовська та ін. Під ред. Марини Русяєвої. Київ: Автограф 2004, 490-493 с.
11. Свенціцька В.І. Українське народне малярство XIII-XX ст. Київ: Мистецтво, 1991, 302 с.
12. Юніан Фотобанк URL: <https://photo.unian.net/photo/165928-kollekciya-ot-oksany-karavanskoj>
13. Vogue Нова колекція 91LAB x RITO Group, натхнена творами Марії Примаченко URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/nova-kolekciya-91lab-h-rito-group-nathnena-tvorami-mariji-primachenko-50562.html>
14. Adburgham, Alison. View of Fashion. London: Allen & Unwin, 1966.
15. Allen, Agnes. The Story of Clothes. New York: Faber & Faber, 1955.
16. Arnold, Janet. Patterns of Fashion 1680-1860. New York: Drama Book Specialists, 1972.
17. Barton, Lucy. Historic Costume for the Stage. Boston: Walter H. Baker Co., revised 1961.

18. Bradfield, Nancy. *Costume in Detail: Women's Dress 1730-1930*. Boston, Plays, Inc., 1983.
19. Clare Buckley, Jacqueline McAssey *Basics Fashion Design 01* AVA Publishing
20. Contains a good concise history of textile development by early man and first civilizations. Guthrie, R. Dale. *Body .Hot Spots*. New York: Van Nostrand, 1976.
21. Cornelia Stabenow *Henri Rousseau, 1844-1910* Taschen 2001 96 c.
22. D'Assailly, Giselle. *Ages of Elegance: 5000 Years of Fashion and Frivolity*. Paris: Hachette, 1968.
23. Denis Antoine *Fashion Design* Laurence King Publishing 2020, 224 c.
24. Dorner, Jane. *The Changing Shape of Fashion*. London: Octopus Books, 1974
25. Elazar Barkan, Ronald Bush *Prehistories of the Future. The Primitivist Project and the Culture of Modernism* Stanford University Press 1995, 449 c.
26. Ernst Grosse *The Beginnings of Art* D. Appleton 1897, 327 c.
27. Felicity Everett *Fashion Design* EDC Publishing 1987, 62 c.
28. G. J. Sumathi *Elements of Fashion and Apparel Design* New Age International 2007 224 c.
29. Good unusual pictures of fashion. Davenport, Millia. *The Book of Costume*. 2 vols. New York: Crown Publishers, 1948.
30. Gorseline, Douglas. *What People Wore*. New York: Viking Press, 1952.
31. Ingrid Loschek *When Clothes Become Fashion* Bloomsbury Publishing 2009 256 c.
32. Jack Flam, Miriam Deutch *Primitivism and Twentieth-Century Art A Documentary History* University of California Press 2003, 491 c.
33. Jamin Asay *The Primitivist Theory of Truth* Cambridge University Press 2013, 354 c.
34. Jane Kallir. *The Folk Art Tradition*, New York, 1982, 12-20, 36-61, 100 c.
35. Kathryn McKelvey, Janine Munslow *Fashion Design* Wiley 2011, 240 c
36. Kolisnyk O. V., Kovalenko M. O. *Art and Design №3*, Kyiv National University of Technologies and Design, 2021, c. 45-47.

37. Michael Bell. *Primitivism*, London, 1972, C. 56-72 (93 c.)
38. Miss Lambert *The Handbook of Needlework* J. Murray 1846, 494 c.
39. Norris, Herbert. *Costume and Fashion; The Evolution of European Dress through the Earlier Ages*. London and Toronto: Dent, 1924.
40. Oto Bihalji-Merin *World Encyclopedia of Naive Art* Skala 1984, 735 c.
41. Pamela Stecker *The Fashion Design Manual* Macmillan Education Australia 1996, 294 c.
42. Pamela Vanderlinde *Patternmaking for Jacket and Coat Design* Bloomsbury Publishing 2020, 216 c.
43. Pavel Konečný *Artists of pure heart* Ottobre 12. 2001, 111 c.
44. Richard Sorger, Jenny Udale *The Fundamentals of Fashion Design* 2006, 176
45. Steven Faerm *Fashion Design Course* Barron's Educational Series 2017, 160 c.
46. Susan Hiller. *The myth of primitivism. Perspectives on art*. London 1991, c.14-31(355)
47. *The Beginnings of Quilting and Patchwork in Antiquity - Two Articles on the History of the Craft*, 2011, 38 c.
48. Victor Li *The Neo-Primitivist Turn. Critical Reflections on Alterity, Culture, and Modernity* University of Toronto Press 2006, 292 c.

Додатки
Додаток А

Рис. А. 1.1. Картина Марії Примаченко

Рис. А.1.2. Картина Марії Примаченко

Рис. А.1.3. Картина Марії Примаченко

Рис. А. 1.4. Картина Марії Примаченко

Додаток Б

Рис. Б. 1.1. Езкізи

Рис.Б. 1.2. Ескіз авторського костюма

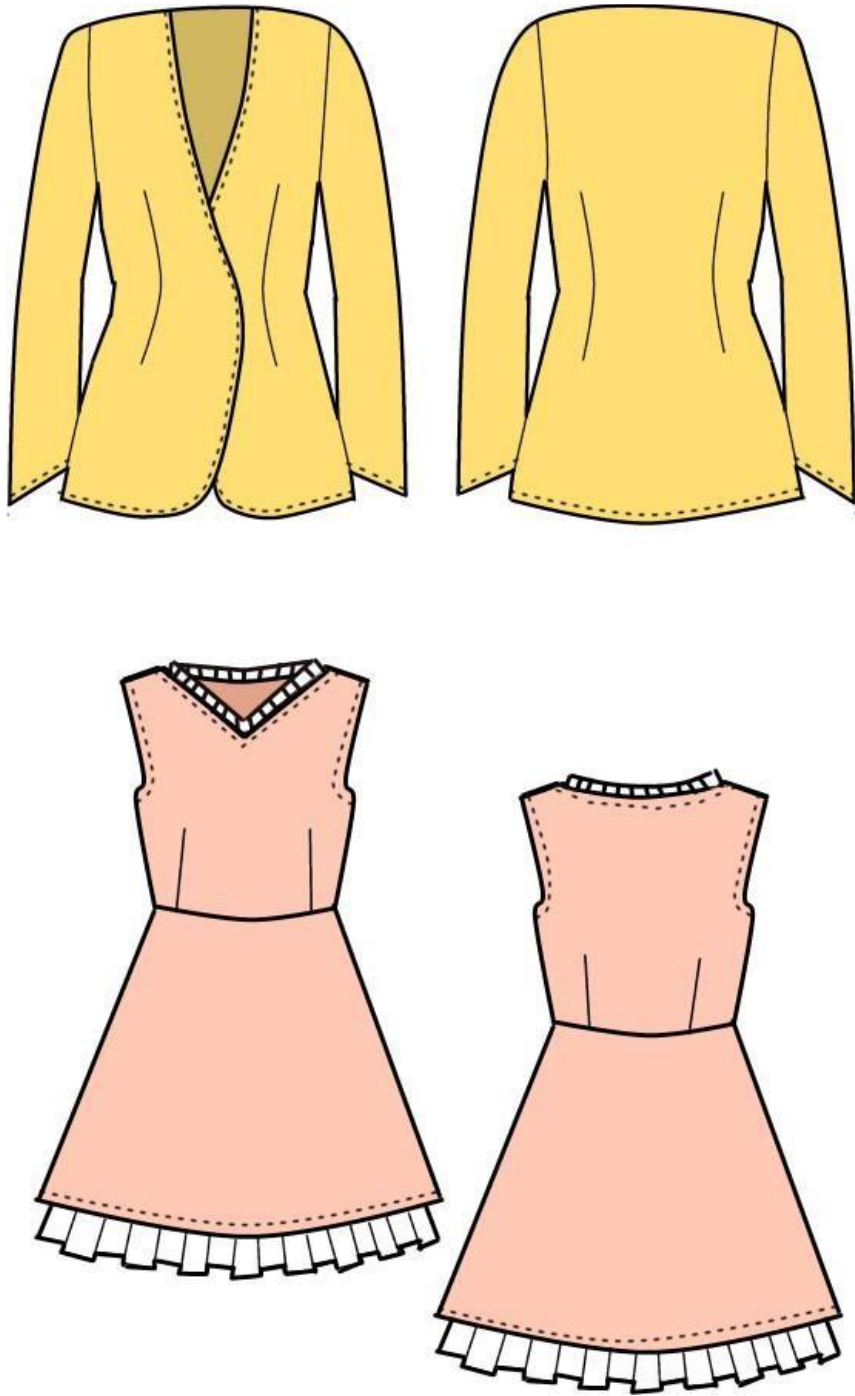

Рис.Б.1.3. Технічний рисунок

Додаток В

Таблиця В.1. Виміри

№	Повна назва	Скорочення	Вимір (см)
1	Півобхват шиї	Сш	17,8
2	Півобхват грудей	Сг1	46,0
3	Півобхват талії	Ст	34,9
4	Півобхват стегон	Сс	48,0
5	Ширина грудей	Шг1	20,0
6	Ширина грудей зверху	Шг	16,8
7	Центр грудей	Цг	9,8
8	Ширина пройми	Шп	13,2
9	Довжина рукава	Др	61,0
10	Довжина спини до талії	Дтс1	42,9
11	Довжина переду до талії	Дтп1	44,1
12	Висота грудей	Вг	26,2
13	Висота плеча коса переду	Впкп	23,7
14	Ширина спинки	Шс	17,7
15	Довжина спини до талії	Дтс	40,3
16	Висота висота плеча коса спинки	Впкс	43,3
17	Довжина спинки	Дс	67,0
	Висота бочка	Вб	20,9
18	Обхват плеча	Оп	28,3
19	Обхват зап'ястка	Окул	24,0
	Довжина виробу	Дбр	70,0

Таблиця В.2. Прибавки

№	Назва	Вимір(см)
1	Пг	4,0
2	Пт	2,0
3	Пс	1,0
4	Пшг	0,5
5	Пшс	1,0
6	Поп	6,0

Рис. В.1.1. Лекало верхньої частини сукні

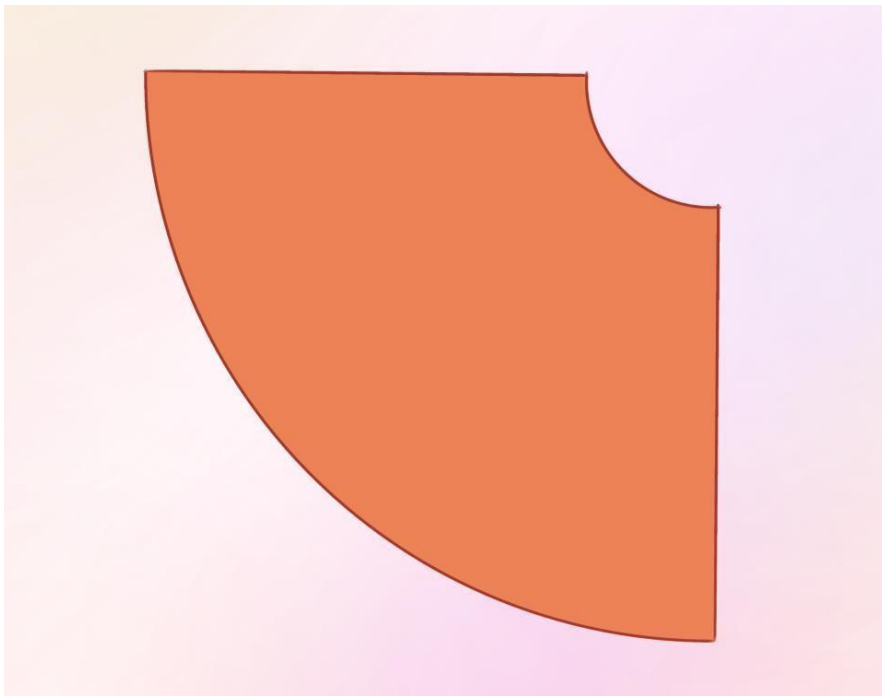

Рис. В.1.2. Лекало нижньої частини сукні

Рис. В.1.3. Лекало жакета

Рис. В. 1.4. Лекало рукава

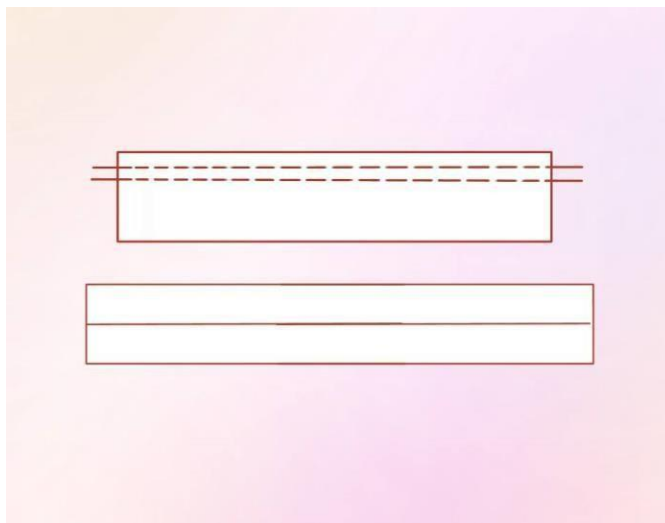

Рис. В. 1.5. Викрійка оборки та поясу

Додаток Г

Рис. Г. 1.1. Макет сукні

Рис. Г.1.2. Макет сукні та жакета

Рис. Г.1.3. Пробний малюнок акрилом на тканині.

Рис. Г.1.4. Нанесення малюнка

Рис. Г.1.5. Матеріали

Рис. Г. 1.6. Розкладка на тканині

Рис. Г. 1.7. Розкладка на тканині